

ARLANDA • MÄRSTA • ROSERSBERG • SIGTUNA STAD

sigtunaguide

UPPTÄCK
SIGTUNA

SLOTT | RUINER | SHOPPING | HOTELL
MAT | STADSVANDRINGAR | RUNSTENSJAKT

VÄLKOMMEN HIT!

DU HITTAR OSS mindre än en timme från Stockholm och Uppsala. Det är enkelt att komma till oss med SL-kort, bil, båt eller varför inte flyg till vår egna flygplats, Arlanda.

Kom till oss för att besöka slotten, eller spela golf med vännerna, delta i en hållbar konferens i kombination med ett historiskt besök i Sveriges första stad.

DESTINATION SIGTUNA

SIGTUNAGUIDE

UTGIVARE: Destination Sigtuna AB | E-post: info@destinationsigtuna.se

OMSLAGSFOTO: Destination Sigtuna

VILL DU VETA MER? WWW.DESTINATIONSIGTUNA.SE

FÖLJ OSS: [FACEBOOK.COM/SIGTUNA](https://www.facebook.com/sigtuna) [INSTAGRAM.COM/DESTINATION_SIGTUNA](https://www.instagram.com/destination_sigtuna)

VÄLKOMMEN TILL SIGTUNA — HÄR BÖRJAR SVERIGE

Sigtuna är inte bara Sveriges första stad och världens runstenstätaste plats. Hos oss finns Sveriges största flygplats, en stor evenemangsarena och en mängd moderna hotell- och konferensanläggningar. Men vi bär också på en fantastisk historia där människor från hela världen har mötts i över tusen år. Här tillverkades Sveriges första mynt, härifrån kommer Sveriges första helgon, här kan du beundra Sveriges äldsta tegelkyrka och strosa runt på den tusen år gamla gågatan.

Välkommen till oss!

970

Sigtuna grundades.

995

Det första myntet tillverkades.

ca 1001

Ingegerd, det första kvinnliga helgonet, föds.

1100-TAL

De första stenkyrkorna byggs.

1200-TAL

De första tegelstenarna tillverkades i Mälardalen.

Stockholm blir det politiska centrumet.

1311

Sigtunas officiella sigill skapades.

1400-TAL

Albertus Pictor (Albert målare) utsmyckar Odensala kyrka med bibliska motiv.

1500-TAL

Reformation, klostret rivs.

1600-TAL

Skånelaholms, Skoklosters, Rosersbergs och Wenngarns slott byggs.

1697

Husby skola öppnar.

1700-TAL

Steninge slott och Sigtuna rådhus byggs.

1866

Norra stambanan invigs.

1917

Sigtunastiftelsen grundas.

1962

Arlanda flygplats öppnar.

2021

Mötes- och evenemangsarenan Scandinavian XPO i Arlandastad invigs.

SIGTUNA - HÄR BÖRJAR SVERIGE

SIGTUNA RYMMER ett årtusende av minnen. Runt år 970 deklarerade kung Erik Segersäll att en stad skulle byggas för att bilda ett nytt kungarike, styrt av en gud och en kung. Kristendomen var ny för folket i Norden, som nu blev tvungna att lämna sina nordiska gudar bakom sig. Sigtuna blev Sveriges första stad.

Erik bytte mark mot lojalitet. Handelsmän och markägare blev hans bundsförvanter. Deras markområden i Sigtuna var gåvor som ökade i värde i takt med att Sigtuna utvecklades till ett nav för handeln med internationell prägel.

Stadens ursprungliga gatuplan är i stort sett bevarad fram till idag. När du går på Stora gatan, går du i själva verket tre meter ovanför den ursprungliga huvudgatan.

KOSMOPOLITISKT

Runt år 1000 hade Sigtuna stad 1 000 invånare. Fynd visar att handel skedde med det bysantinska riket, Ryssland, Polen, Ukraina och Mellan-östern. Vissa skrän fanns permanent representerade. Alla delade med sig av sina kunskaper och sitt hantverk, liksom av sin kultur och sitt språk.

DET FÖRSTA MYNTET

Olof Skötkonung, son och arvinge till kung Erik, fastställde att Sveriges första mynt skulle präglas här. Han hämtade silver och myntmäsare från England. De första svenska mynten har kung Olof på ena sidan och ett kors på

den andra. De latinska orden "OLOF REX SVEVORUM" (OLOF SVERIGES KONUNG) ramar in bilden. Under åren 995 till 1030 präglades över två miljoner mynt här.

FÖRSTA KVINNLIGA HELGONET

Olofs dotter, Ingegerd, blev en mäktig kvinna i Rysslands historia då hon gifte sig med furst Jaroslav. Under deras välde byggdes Sofiakatedralen i Kiev. Hon var rådgivare och fredsbevarare i det som idag är Ukraina och Ryssland. Hon blev senare ett helgon i den ortodoxa kyrkan, Sankta Anna.

Sveriges första mynt präglades i Sigtuna stad.

CHECKA IN SIGTUNA

Sigtuna har alltid varit en naturlig plats för möten, och hotellen i Sigtuna är något i särklass. Endast en timme från Stockholm, 15 minuter från Arlanda och 30 minuter från Uppsala hittar du oss — en av de främsta hotell- och konferensdestinationerna i landet.

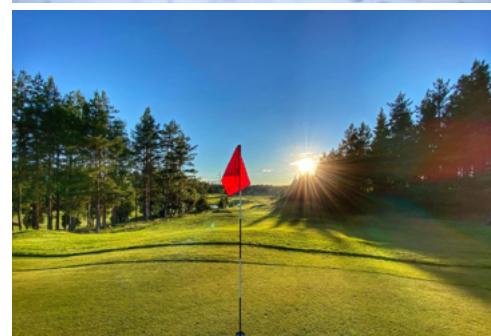
Oavsett om det gäller en stor konferens eller en mysig helg för två, hittar du ett stort utbud av boenden att välja mellan. Hotellen i Sigtuna och runt Arlanda är redo att ta hand om dig och ge dig det där lilla extra.

NATURSKÖNA UPPLEVELSER

I Sigtunas vackra och omväxlande natur finns många vandringsleder, stigar och promenadstråk.

Här hittar du flera natursköna golfbanor, cykelleder och en modern anläggning för stigcykling utomhus. I vår destination finns också många vackra badplatser och flera möjligheter att uppleva Sigtuna från vattnet.

I Sigtunas närhet finns inte mindre än fem fina och mycket olika slott. Upplev kungliga Rosersberg, det vackra 1700-talsslottet Steninge, romantiska Skånelaholm, det pampiga barockslottet Skokloster och Wenngarns slott med sin tusenåriga historia. Gör det till ett äventyr att utforska slotten och de natursköna omgivningarna.

SLOTTSRUNDAN

Steninge slott

Wenngarns slott

STENINGE SLOTT

I Steninge hittar du Steninge slott från 1705, som ritades av den svenske arkitekten Nicodemus Tessin den yngre, en barockpark och den historiska Stenladan. I området finns också en djupt utgrävd och mycket speciell Sfinxallé, uppförd 1703 och ett klocktorn från 1690. Klocktornet slår än idag varje hel- och halvtimme.

WENNGARNS SLOTT

Varje period, med sina grevar, hertigar och markägare har lämnat sina spår på Wenngarn sedan 1100-talet, när en arvtvist beskrevs i ett av Sveriges äldsta bevarade brev.

Ägare som Sveriges kung Gustav Vasa och Magnus Gabriel De la Gardie har också bidragit till hur slottet ser ut idag.

Wenngarn är fyllt med spännande anekdoter från svunna tider och inrymmer ett av Sveriges bäst bevarade slottskapell, från den svenska storhetstiden (under 1600-talet och början av 1700-talet).

WENNGARNSSLOTT.SE

Skoklosters slott

SKOKLOSTERS SLOTT

Välkommen till 1600-talet, Sveriges storhetstid, och en av de mest tanke- och häpnadsväckande miljöerna som finns i hela Europa.

Här möter du greveparet Carl Gustaf Wrangel och Anna Margareta von Haugwitz, som lät uppföra slottet i mitten av 1600-talet.

Fantastiska samlingar av hantverk, unika målningar och en stor vapensamling.

+46 (0)8-402 30 60

SKOKLOSTERSLOTT.SE

Skånelaholms slott

SKÅNELAHOLMS SLOTT

Det fina slottet från 1600-talet är idag känt för de mångsidiga samlingarna av allt från fin konst till cigarrer.

Slottet uppfördes mellan åren 1639 och 1643, men gårdens namn omnämns redan 1276 i ett köpebrev. I mitten av 1700-talet anlades en praktfull trädgård som i början av 1800-talet gjordes om till en landskapspark efter engelsk förebild, med promenadvägar och alléer.

+46 (0)70-664 14 75

VITTERHETSAKAD.SE

Rosersbergs slott

ROSERSBERGS SLOTT

Kungliga Rosersbergs slott byggdes av Gabriel Bengtsson Oxenstierna på 1630-talet. Här kan du se några av Europas bäst bevarade inredningar

från empiritiden. Slottet har en vacker engelsk park samt ett kafé, en restaurang och hotell. Det finns guidade turer på engelska.

+46 (0)8-402 61 00 | KUNGLIGASLOTTEN.SE

sigtuna

ARLANDA • MÄRSTA
ROSERSBERG • SIGTUNA STAD

SIGHTSEEING

SIGTUNA

Sigtuna är Sveriges första stad, grundad på 970-talet av kung Erik Segersäll. Stadens huvudgata, Stora gatan, har fortfarande samma dragning som för 1 000 år sedan. År 995 präglades Sveriges första mynt här, på beställning av kung Olof, son till kung Erik som grundade Sigtuna. Läs mer om staden på Destination Sigtunas hemsida.

DESTINATIONSIGTUNA.SE

SIGTUNA MUSEUM

Besök Sigtuna museum och ta del av utställningar och berättelser om vikingar, ruiner och flygtorn. Du hittar Sigtuna Turistbyrå på museet och här kan du få hjälp att planera ditt besök, samt köpa souvenirer. Se öppettider på museets hemsida. Stora gatan 55, Sigtuna +46 (0)8-591 266 70

SIGTUNAMUSEUM.SE

DRAKEGÅRDEN

Den vackra Drakegården från 1600-talet har fungerat som både vårdshus och privatbostad. Den fina trädgården är öppen för allmänheten.

Foto: Oscar Söderlund

SIGTUNA RÅDHUS

Sigtuna rådhus är förmodligen det minsta rådhuset i Sverige, kanske till och med i Europa. Det ritades på 1740-talet av borgmästare Erik Kihlman och är med sin barockinredning en populär plats för vigslar.

+46 (0)8-591 266 70

SIGTUNAMUSEUM.SE

LUNDSTRÖMSKA GÅRDEN

I Lundströms borgarhem har tiden stått stilla sedan början av 1900-talet. Här bodde familjen Lundström, som drev en "godtköpshandel" där det gick att köpa allt från tyg och papper till livsmedel. Lundströmska gården är en del av Sigtuna museum och är öppet för visningar.

Stora gatan 39, Sigtuna

+46 (0)8-591 266 70

SIGTUNAMUSEUM.SE

BORGMASTARGÅRDEN

Den här funkisvillan har välbevarad interiör från Sigtunas sista borgmästare Gustav Dahl, som bodde här. Villan är öppen för besökare och är en del av Sigtuna museum.

Borgmästarvägen 2, Sigtuna

+46 (0)8-591 266 70

SIGTUNAMUSEUM.SE

VIBY BY

Några kilometer utanför Sigtuna hittar du det gamla torparstället Viby. Byggnaderna har stått orörda i över 200 år. Generationer av torpare har bott och arbetat här, ofta under hårda förhållanden och stor fattigdom. Viby by är idag ett statligt byggnadsminne.

VIBY BY, 193 91 SIGTUNA

SFV.SE

MÄRSTA CENTRUM

Ett stadsdelscentrum med perfekt avstånd till såväl Arlanda som Stockholm och Uppsala. Här finns en härlig mix av butiker för alla, med allt du kan tänkas behöva för att underlätta din vardag. För öppettider och information se: MARSTACENTRUM.SE

STENLADAN

Mitt i Steninge Slottsby och nära Steninge slott ligger den ståtliga stenladan. Stenladan byggdes år 1873 av Oscar von Otter.

Här samsas heminredning med kultur och restaurangverksamhet i en unik och historisk miljö. Utanför Stenladan ligger Lilla Steninge, en lekpark inspirerad av Steninges rika historia.

+46 (0)8-592 595 00

STENINGESLOTTSBY.SE

KYRKOR

Sigtuna anlades som ett kristet samhälle och under medeltiden fanns det inte mindre än sju stenkyrkor i staden. Det finns fortfarande tre kyrkoruin kvar: S:t Per, S:t Lars och S:t Olof, alla byggda på 1100-talet. Mariakyrkan är den äldsta tegelbyggnaden i Mälardalen och byggdes av munkar i dominikanorden under 1200-talet. Kyrkorna i Husby-Ärlinghundra, Norrsunda och Skånela byggdes på 1100-talet och är tre av Sveriges sällsynta kyrkor med kyrktorn i öster. Odensala

kyrka byggdes i början av 1200-talet. Albertus Pictor (Albert målaren) dekorerade väggarna med bibliska motiv på 1400-talet. Haga kyrka har en vacker dopfont utskuren ur sandsten samt rökelsekar från början av 1200-talet.

SVENSKAKYRKAN.SE/SIGTUNA

S:T OLOFS KYRKORUIN

S:t Olofs kyrkoruin är en av de tre kyrkoruiner som finns kvar sedan medeltiden. Vid arkeologiska utgrävningar har man upptäckt att resterna av dagens kyrka vilar på en ännu äldre kyrka. Kyrkan byggdes troligtvis runt sekelskiftet 1100.

S:T LARS KYRKORUIN

Ruinen av en medeltida kyrka i Sigtuna församling. Den användes, liksom de andra stenkyrkorna, fram till reformationen då den lämnades att förfalla.

S:T PERS KYRKORUIN

Ruin av medeltida kyrka byggd runt år 1100. Kyrkan byggdes förmodligen av och för kungen.

Foto: Oscar Söderlund

ÖRTAGÅRDEN

Den lilla örtagården intill Mariakyrkan har anlagts till minne av munkarna som verkade i dominikanklostret i Sigtuna på medeltiden och deras kunskap om odling och läkeväxter.

KULTURGÅRDEN**- PLÅT-PELLES HUS**

Det vackra kulturhuset, Kulturgården, ritades av Evert Milles 1917. Där inryms konst- och hantverksutställningar.

SIGTUNASTIFTELSEN

Sigtunastiftelsen grundades av Manfred Björkquist på 1910-talet. Den har i många år varit en kulturell plats för viktiga existentiella och humanistiska samtidsfrågor. Här finns ett unikt k-märkt

bibliotek som även är berömt för sina samlingar av tidningsklipp.

+46 (0)8 592 589 00

SIGTUNASTIFTELSEN.SE

SIGTUNA BOKKIOSK

Vid slutet av den tusen år gamla gatan som slingrar sig genom Sigtuna stad står Sigtunas bokkiosk. Det är en gammal telefonkiosk som 2014 gjordes om till ett litet minibibliotek. Här kan du sommartid låna och lämna böcker.

KLOCKBACKEN

Klockbacken är en park i centrala Sigtuna. Parken har fått sitt namn efter den gamla klockstapeln från tidigt 1600-tal. Klockstapeln totalförstördes i en brand natten till den 30 juni 2016, men har nu återuppförts enligt gamla ritningar.

Runt klockstapel finns flera fina stigar och en populär grillplats.

Skepptuna kyrka

GÅ PÅ RUNSTENSJAKT

Ingen annan stad kan skryta med så många runstenar som Sigtuna. I själva staden finns det mellan 15 och 25 stenar. Inom kommunen hittar du över 170 stenar med runskrift. Runstenar restes huvudsakligen på 1000-talet och har ofta rests till minne av någon som en gång bodde i området.

HITTA RUNSTENARNA

1. U 323 Skånelaholm
2. U 455 Näsby, Odensala
3. U 411 Garnsviken, Norrtälje
4. U 412 Viby/Rosendal
5. U 393 Sigtuna
6. U 379 Mariakyrkan
7. U 391 Sigtuna
8. U 358 Skepptuna kyrka
9. U Fv 1992;157 Arlanda

Hämta en runstenskarta på Sigtuna museum eller ladda ner kartan på Destination Sigtunas hemsida.

VÅRA BESÖKARE blir ibland förvånade när de får rådet att titta efter runstenar i närheten av de många tidiga kristna kyrkorna. "Var inte vikingarna hedningar?" Det är inte många som känner till att merparten av alla runstenar är kristna. Korset på stenarna är just ett tecken på det. De flesta stenar restes till minne av avlidna familjemedlemmar med avsikten att de skulle ses av andra. De finns där människor samlades eller passerade förbi. Kyrkorna, som kom senare byggdes också på dessa platser, och runstenarna visade sig vara riktigt bra som byggmaterial.

sigtuna
where Sweden begins.